

νομάζονται «Ινσαλάχ» («πρώτα ο Θεός»), είναι πραγματικές σανίδες του σερφ, κατασκευασμένες από φάμπεργκλας και ανθρακονήματα και αποτελούν την απόπειρα ενός ελληνικής καταγωγής αυστραλού καλλιτέχνη να γεφυρώσει το πολιτισμικό και θρησκευτικό χάσμα μεταξύ Δύσης και Ανατολής στη μωδιασμένη εποχή της παγκοσμιοποίησης και της οικονομικής κρίσης. Η καθεμία από τις 30 πολύχρωμες, μήκους 2 μ., ιστιοσανίδες του Φίλιπ Τζορτζ φέρει αραβικά, οθωμανικά και περσικά μοτίβα παρμένα από παραστάσεις σε τζαμιά που ο καλλιτέχνης έχει επισκεφτεί στα ταξίδια του. Οι αξίας 6.500 δολαρίων εκάστη ιστιοσανίδες με το ιερό μήνυμα δεν πρόκειται να «βεβηλωθούν» στο νερό. Τοποθετημένες επάνω σε ειδικά στηρίγματα εκτίθενται αυτές τις ημέρες υπό τον τίτλο «Borderlands» («Παραμεθόριος») σε μεγάλη γκαλερί του Σίδνεϊ και είναι στραμμένες προς τη Μέκκα, σαν σε στάση προσευχής.

«Ο Φίλιπ Τζορτζ είναι ένας βαθιά πολιτικός καλλιτέχνης» αναφέρει η κριτικός τέχνης Τρέισι Κλέμεντ σε άρθρο της για την έκθεση. «Το μήνυμά του δεν είναι, εν τέλει, τόσο περίπλοκο και πάνω-κάτω συνοψίζεται στο εξής: δεν πρέπει να επιτρέπουμε στους πολιτικούς ηγέτες της Δύσης να υπαγορεύουν τους τρόπους με τους οποίους κατανοούμε τους ανόμιους πολιτισμούς της Μέσης Ανατολής, διότι η οπτική τους υπήρξε ανέκαθεν και πάντα θα είναι καιροσκοπική, μεροληπτική και εμπρηστική» σχολιάζει ο καθηγητής Ντέιβιντ Μακ Νιλ για το καλλιτεχνικό εγχείρημα. «Με εμπνέει η ζωή και η παρατήρησή της. Η τελευταία σειρά έργων μου πηγάζει από τη μελέτη της ιστορίας, της θρησκείας, της πολιτικής και της σύγχρονης διαδραστικότητας της παγκοσμιοποίησης. [...] Ανέκαθεν με γοήτευε η Ανατολή. Επειτα από την 11η >>

ΣΑΝΙΔΩΣΕ ΤΟ!

Ο ελληνικής καταγωγής αυστραλός εικαστικός **Φίλιπ Τζορτζ** παρουσιάζει το νέο του «υβριδικό» εγχείρημα – σανίδες του σερφ ζωγραφισμένες με αραβουργήματα – και μιλάει για την αποστολή του καλλιτέχνη σε περιόδους κρίσης και τη μετατόπιση των μητροπόλεων προς την Ανατολή. Από την Κατερίνα Κολιού.

«Αν σε περιόδους κρίσης ο καλλιτέχνης αποσυρθεί στο ατελιέ του, είναι

Σεπτεμβρίου προέκυψε η ανάγκη να κάνουμε μια εκτίμηση τού ποιои ήταν οι άνθρωποι της Μέσης Ανατολής, οι παραδόσεις τους, η τέχνη, ο πολιτισμός τους κτλ. Το ενδιαφέρον μου ενισχύθηκε με την παράνομη εισβολή στο Ιράκ το 2003. Τελικά η ιδέα του συσχετισμού σερφ και Μέσης Ανατολής προέκυψε από πραγματικό γεγονός». Τον Δεκέμβριο του 2005 η ακτή Κρονούλα κοντά στο Σίδνεϊ μετετρέπη σε πεδίο μάχης και διεκδίκησης όταν ξέσπασαν βίαιες συγκρούσεις ανάμεσα σε λευκούς αγγλοσάξονες σέρφερ και νεαρούς συμπατριώτες τους με καταγωγή από τον Λίβανο, οι οποίες κλιμακώθηκαν και οδήγησαν στην καταστροφή καταστημάτων και οχημάτων. «Προσπάθησα να δημιουργήσω κάτι στο οποίο θα είχαν έντονη παρουσία και οι δύο πλευρές. Εκ πρώτης όψης οι δύο παραδόσεις δεν δείχνουν να έχουν πολλά κοινά, αλλά όταν κοιτάξεις λίγο βαθύτερα υπάρχουν σημεία επαφής. Αμφότερες συνδέονται με το μεταφυσικό και τον σεβασμό για τον κόσμο που μας περιβάλλει».

Η ελληνική του καταγωγή και η αυστραλιανή ανατροφή καθιστούν και τον ίδιο ιδιότυπο κράμα Δύσης - Ανατολής. Μεγαλωμένος στο Μπόνι της Νέας Νότιας Ουαλλίας, λίγα χιλιόμετρα έξω από το Σίδνεϊ, ο Τζορτζ έμαθε από μικρός να ισορροπεί ανάμεσα στις ελληνικές καταβολές του («Και οι δύο πλευρές της οικογένειάς μου έχουν καταγωγή από τα Κύθηρα») και το αυστραλιανό του υπόβαθρο, με την ίδια ευκολία που ισορροπούσε επάνω στη σανίδα του σερφ. Κάποτε μάλιστα σκεφτόταν να κάνει το χόμπι του επάγγελμα. Τελικά έπι-

πιθανό να καταλήξει ένας χασομέρης μεμονωμένη στον εαυτό του»

κράτησε η καλλιτεχνική του φύση. Παρ' όλο που γεννήθηκε, μεγάλωσε και ζει μόνιμα στη μακρινή ήπειρο, ανέκαθεν διατηρούσε επαφή με τα πάτρια. «Αυτό που με συνδέει με την Ελλάδα είναι ήχοι, γεύσεις και το Πάσχα στις εκκλησίες. Εμεινα στην Ελλάδα για έναν χρόνο όταν τελείωσα τις σπουδές τέχνης, ταξίδεψα στα Κύθηρα και σε όλη τη χώρα και κατάφερα να βελτιώσω τα ελληνικά μου».

Το 2001 ο Τζορτζ συμμετείχε στην ετήσια ομαδική έκθεση με τίτλο «Φωτοσυγκυρία» του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης με μια σειρά από έγχρωμα τοπία και εικόνες με αναφορές στην ορθόδοξη παράδοση, τα οποία ονόμασε «Αχειροποίητα». Στην πολυετή ενασχόλησή του με τις τέχνες ο βραβευμένος εικαστικός έχει παρουσιάσει 23 ατομικές και έχει

1 Το 2005 ο εικαστικός ολοκλήρωσε μια σειρά από φωτογραφικά έργα υπό τον τίτλο «Νέα παγκόσμια τάξη», από την οποία προέρχεται το στιγμιότυπο που ονόμασε «Επιτήρηση της παραμεθορίου» και παρομοιάζει τη χώρα του με αφιλόξενο φρούριο. 2 Το έργο με τίτλο «Φλεγόμενοι κόσμοι, Συρία» (2007) προέκυψε από τις συχνές περιπλανήσεις του Φίλιπ Τζορτζ στις χώρες της Μέσης Ανατολής. 3, 4 Με τη βοήθεια της ψηφιακής απεικόνισης ο Τζορτζ μετέτρεψε το χόμπι του σε συμβολικό έργο τέχνης.

λάβει μέρος σε περισσότερες από 100 ομαδικές εκθέσεις, από την Αθήνα ως την Μπανγκόκ και από τη Μελβούρνη ως τη Σιγκαπούρη.

Τα τελευταία χρόνια αξιοποιεί όλα τα μέσα που του προσφέρει η σύγχρονη ψηφιακή τεχνολογία. Ένα πράγμα μένει αδιαπραγμάτευτο: «Η τέχνη πρέπει να ανακουφίζει, να προκαλεί, να στέκεται αντιμέτωπη, να αντικρούει, να κεντρίζει τη σκέψη, να ταλανίζει, να σαρκάζει και να εκφράζει εκείνο που οι λέξεις αδυνατούν να περιγράψουν. Η τέχνη γίνεται πιο σημαντική σε περιόδους κρίσης, ειδικά στην εποχή που τον έλεγχο έχουν τα διαπλεκόμενα ΜΜΕ και τα μηνύματα είναι δύσκολο να φτάσουν στους αποδέκτες. Αυτή είναι για εκείνον και η αποστολή του καλλιτέχνη. «Οι καλλιτέχνες είναι ακτιβιστές, έχουν το δικαίωμα να είναι πολιτικοποιημένοι. Αν σε περιόδους κρίσης ο καλλιτέχνης αποσυρθεί στο ατελιέ του, ένα είδος ναρκισιστικού καταφυγίου προσωπικής μονομανίας, είναι πολύ πιθανό να καταλήξει όχι καλλιτέχνης αλλά ένας χασομέρης με εμμονή στον εαυτό του». Τέλος, στην ερώτηση αν θα προτιμούσε να δημιουργεί σε ένα πιο κοσμοπολίτικο περιβάλλον, όπως η Νέα Υόρκη και το Παρίσι, μας ξάφνιασε: «Παρ' όλο που η Νέα Υόρκη, το Παρίσι ή το Λονδίνο παρουσιάζουν ενδιαφέρον ως κέντρα, δεν αποτελούν πλέον κομβικά σημεία για τον κόσμο της τέχνης. Τα τελευταία χρόνια είναι εμφανής μια μετατόπιση των μητροπόλεων από τη Δύση προς την Ανατολή. Η τέχνη ακολουθεί τον ίδιο δρόμο». ●

*** Η έκθεση «Borderlands» φιλοξενείται στην γκαλερί Casula Powerhouse του Σίδνεϊ ως τις 18 Ιανουαρίου 2009.**